

*Ниязова Жыпар Дуйшоевна,
Кыргыз билим берүү академиясы,
аспирант,
Кыргыз Республикасы, Бишкек шаары*

**МЕДИЦИНА БАГЫТЫНДАГЫ КЕСИПТИК БИЛИМ БЕРҮҮДӨ АНГЛИС ТИЛИ
АДИСТИН КООМДУК-СОЦИАЛДЫК КЕРЕКТӨӨСҮНӨ КАРАТА
ОКУТУУНУН ЗАРЫЛДЫГЫ**

*Ниязова Жыпар Дуйшоевна,
аспирант,
Кыргызская академия образования,
Кыргызская Республика, город Бишкек*

**НЕОБХОДИМОСТЬ ОБУЧЕНИЯ АНГЛИЙСКОМУ ЯЗЫКУ В
ПРОФЕССИОНАЛЬНОМ ОБРАЗОВАНИИ С СОЦИАЛЬНЫМИ
ПОТРЕБНОСТЯМИ СПЕЦИАЛИСТА**

*Niyazova Zhypar Duishoevna,
Postgraduate student,
Kyrgyz Academy of Education,
Kyrgyz Republic, Bishkek city*

**THE NEED FOR TEACHING ENGLISH FOR SOCIAL NEEDS OF
A SPECIALIST IN MEDICAL PROFESSIONAL EDUCATION**

***Аннотация:** Макалада медицина багытындагы кесиптик билим берүүдө англис тилин адистин коомдук-социалдык керектөөсүнө карата окутуунун зарылдыгы талдоого алынат. Ал азыркы коомдун рыноктук мамиледе конкуренцияга туруштук берүү талаптарын эске алуу менен медициналык кесиптик билим берүүнүн актуалдуу маселелерине байланыштырып чечмеленет. Азыр кыргыз жергесинде дүйнөлүк медициналык кесиптик билим берүүнүн илимий жаңылыктарын толук өздөштүрүүү аракетин кандай шарттарды эске алуу ишке ашырса туура болуусу мүмкүн экендиги жана аны жарандык коомдун инсандык керектөөсү түзгөн кырдаалга тиешелүү зарылдыктын чегинде тактап, ага ылайык англис тилин окутуу маселеси каралат. Медицина багытында кесиптик билим берүүнүн англис тилине болгон муктаждыгына инсандын коомдук-социалдык керектөөсүндө турган абалдан баа берилип, аны бирге Кыргызстандагы медициналык кесиптик билим берүүнүн*

өзөктүү проблемалары тереңдетилип түшүндүрүлөт. Ал өлкөдөгү медициналык кесиптик билим берүү процессине жаңыдан кире баштаган компетенцияларга байланышкан абалдан аныкталат.

***Аннотация:** В статье анализируется необходимость обучения английскому языку в профессиональном образовании в соответствии с социальными потребностями специалиста. Он интерпретируется в связи с актуальными проблемами медицинского профессионального образования с учетом требований современного общества противостоять конкуренции в рыночных отношениях. Теперь необходимо прояснить условия, при которых следует учитывать попытку в полной мере осваивать научные новинки мирового медицинского образования в Кыргызстане и необходимость в этом в контексте личных потребностей гражданского общества. Потребность в англоязычном профессиональном образовании в области медицины оценивается с точки зрения социальных потребностей человека, наряду с глубоким*

пониманием текущих проблем медицинского профессионального образования в Кыргызстане. Это определяется ситуацией с компетенциями, которые только вступают в процесс медицинского профессионального образования в стране.

Annotation: *The article analyzes the need for teaching English in medical professional education in accordance with social needs of a specialist. It is interpreted in conjunction with current issues of medical professional education, taking into account the requirements of modern society for competitiveness in market relations. Now it is necessary to clarify the conditions under which the attempt to fully master the scientific innovations of world medical education in the Kyrgyz Republic should be taken into account and the need for English language teaching in accordance with the needs of civil society. The need for English language professional education in the field of medicine is assessed from the point of view of the individual's social needs, as well as the key issues of medical professional education in Kyrgyzstan are explained in detail. It is determined by the situation related to the competencies that are just beginning to enter the process of medical professional education in the country.*

Түйүндүү сөздөр: *медициналык кесиптик билим берүү, англис тилин үйрөтүү, англис тилин окутуу, пикирлешүү, маалымат алмашуу, педагогика, рынок мамилеси, компетенция, мамлекеттик стандарт, конкуренция ж. б.*

Ключевые слова: *медицинское профессиональное образование, преподавание английского языка, английский язык, общение, обмен информацией, педагогика, рыночная проблема, компетенция, государственный стандарт, конкуренция и т.д.*

Key words: *professional medical education, English language training, English language teaching, communication, information exchange, pedagogy, market relations, competence, state standard, competition, etc.*

Киришүү. Азыркы учурда Кыргызстандын бардык социалдык чөйрөсүндө англис тилине болгон муктаждык өтө эле жогору. Анткени, дүйнө эли негизги жаңылыктарды

англис тилинде жарыялап жаткандыктан, жаңыланууга багыталган кыргыз коомчулугу инновациянын бардык түрүн мына ушул тилдин жардамы менен өздөштүрүүнү каалайт. Бул кесиптик билим берүүнүн медицина багыттары үчүн да мүнөздүү болуп саналат. Мындай көрүнүш мурда Кыргызстанда окутулуп келген чет тили боюнча кесиптик билим берүүдөгү сабактардын мазмунун жана окутуу формаларын өзгөртүүнү талап кылууда. Мындай талаптарды медициналык кызматкердин коомдук-социалдык керектөөсү аныктап, ал биринчи кезекте адистешип жаткан инсандын кесипкөйлүгүн жогорулатуу кызыкчылыгы менен байланыштуу болуп жатат. Себеби, азыркы тапта кандай билимди болбосун реалдуу турмуштун өзүндө рыноктук мамилелердеги конкуренция аныктай баштаганы белгилүү. Анткени атаандашуучуларка туруштук бере алуучу көндүмдөр болбосо, адистер арасындагы конкуренцияга туруштук берүү мүмкүн эместигин азыр бардык өлкөдө билишет. Кыргызстандык адистер да муну түшүнүп калды. Өлкө ичинде билинбегени менен профиль боюнча эл аралык кызматташууда адистердин кесипкөй көндүмдөргө ээ болушу, ошол тармакка тиешелүү жаңы маалыматтардан канчалык кабары бар экендиги менен аны кандай шартта колдонуу мүмкүнчүлүгүн биле бергени критерий катары каралып келет. Мындай учурда Кыргызстан үчүн орус тилиндеги окутуу жетишсиз экени даана байкалат.

Изилдөөнүн максаты. Учурда аракетке келип жаткан медицина багытындагы кесиптик билим берүү совет мезгилиндеги салттарын толук улантып, бүгүнкү күнгө чейин дээрлик орус тилинде окуу процессин жүргүзүшү адис менен бейтаптын ортосунда бир катар кыйынчылыктарды жаратууда. Адистештирүү толук бойдон орус тилинде жүрүп, керектүү диагноздорду ошол тилде атоого үйрөнгөн Кыргызстандык медиктер айыл жеринде иш алып баруусу кыйынга тургандыктан, азыр өлкөнүн көптөгөн аймактарында жогорку билимдүү, кесипкөй адистер жетишпей, карапайым калк жергиликтүү үй-бүлөлүк дарыгерлерге кайрыл-

бастан, райондук, областтык жана республикалык борбордоштурулган ооруканаларга барып жатышынын себептерин сурамжылоо аркылуу тактай келгенде биринчи маселе ооруну жергиликтүү калкка өз тилинде түшүндүрүп бере албагандыгы болсо, экинчи проблема орус тилинде сүйлөгөндөргө кыйналгандардын абалын түшүнүү кыйынчылыгы алардын айыл жерине келип иштөөсүнө жолтоо болгонун айтышат. Ал эми жогорку медициналык кызматкер болгусу келген элеттик жаштар үчүн проблема турат. Айылдык кыргыз балдарынын орус тилин жакшы билбегендиги болуп саналат. Сурамжылоо анкеталары көрсөткөндөй, эне тилинен башка тилди жакшы билбеген кыргыз жаштары үчүн медициналык багытта кесиптик билим алууну орус же англис тилинде окуу бирдей эле кыйынчылык түзөт. Мунун өзү дүйнө жүзүндө кеңири тараган англис тилинде кесиптик билим берүүнү уюштуруу жана жүргүзүүгө артыкчылык берет. Ырас бул келечекте болуучу иш экендиги талашсыз.

Изилдөөнүн милдеттери. Кыргызстандагы демократиялык түзүлүш ар биринсанды субъекти катары таануу, анын коомдук-социалдык кызыкчылыгын биринчи планга коюу керектигин кесиптик билим берүүнүн саясатына айландырып бараткандыгына байланыштуу жогорку медициналык билим берүү тармактарында совет бийлигинен калган адисти квалификациялоо жумуштарын түп-тамырынан жаңылоо маселеси күн өткөн сайын күчөп барат. Мектептик билим берүү менен кесиптик билим берүүнүн ортосундагы уланып-улана албай жаткан байланышты бекемдөө үчүн бирдиктүү мамлекеттик саясат жана ар бир мектеп жамааты менен ЖОЖдордун окутуучу-профессордук курамдын тыгыз байланышта иштеши, окуучуларды кесипке багыттоо иштеринин системдүү жүрүшү жана билим сапатын өстүрүү менен кошо “адам тарбиялоо” жумушунда бир иретке келтирүү, тарбия жараянына жаңыча багыт, нук жана үлгү керек болууда [1.109- б].

Тактап айтканда, биздин өлкө кесипкөй адисти даярдоо үчүн медициналык жогорку билим берүү боюнча илимий-теориялык

булактарды орус тили аркылуу шериктеш өлкөлөрдөн алып жаткан болсок, анын башында турган орус эли азыркы илимий жетишкендикке ээ болуу аракетин көрүп, башка мамлекеттер менен тажрыйба алмашуу жолдорун толугу менен англис тилине өткөрүп алганы белгилүү. Мындай тажрыйбаны биз кесиптик билим берүүнү инсанга багыттап окутуу концепциясын [2] кабыл алгандан соң, жарандык коомдун коомдук-социалдык керектөөсүн ишке ашыруу максатында англис тилине болгон муктаждыкты эми сезип жаткан болсок, Казакстан сыяктуу мамлекеттер аны бир нече жыл эрте баштаганын [3. 383-б] көрүүгө болот.

Буга кошумча жакшы маяна издеп, башка өлкөлөргө кесиби боюнча кызмат көрсөтүүгө умтулган жаштардын социалдык керектөөсү түздөн-түз адистик билиминин сапатына көз каранды экендигин билгенден кийин Кыргызстандын бардык кесиптик билим берүүсүндөй эле медицина тармагы да ушул тарапка ыктап баратканы байкалат. Утурумдук социалдык керектөө катары көрүнгөнү менен бул рыноктук мамиленин бардык кесипке койгон башкы талаптарынын бири болуп саналат. Себеби бөлөк нерселердей эле адистин билими конкуренцияда аныкталып, кесипкөй адамдын кызмат көрсөтүүсүнө жогорку деңгээлде маяна төлөнүшү мыйзамченемдүүлүккө айланып бара жаткандан кийин биздин өлкө дүйнөлүк билим берүү шартында маанилүү орунда турган андай принциптерге сөзсүз баш ийип, ал тургай аны тездик менен жайылтуусу маанилүү орунда турат. Өнүккөн өлкөлөр мындай кыйынчылыкка ХХ кылымда эле туш болгондуктан, билими боюнча жогорку сапатка ээ болгондорго кеңири шарт түзүү максатында Болонья келишимине кол койгону белгилүү. Анда биринчи кезекте эмнени үйрөтүү керектигин аныктоонун зарылдыгы, анан аны эмне үчүн үйрөтүп жатканын тактоо маселеси менен бирге кантип үйрөтүү жана алган билимин кайда колдонуусун [4] туура айкындоо менен көндүмдөргө ээ кылган компетенцияны билим деп таануу маселеси даана көрсөтүлгөн. Дал ушул мазмунда иш алып баруу биздин медицина тармагыбызга да

зарыл болуп турат. Ансыз медицина тармактары боюнча кесиптик билим өлкөнүн чегинде калып, чет өлкөлөр менен болгон байланыш алга жылбай турганы анык. Муну өз деңгээлинде жөнгө салып аталган багыт боюнча кесиптик билим берүүнүн сапатын жогорулатуу үчүн Кыргыз Республикасы жаңы стандарт [5. 29-б] кабыл алды. Ал өнүккөн өлкөлөр иштеп чыккан макеттин негизинде түзүлгөнүн жогорку окуу жайларда эмгектенгендердин баары эле жакшы билишет. Макеттен улам көрүнүп тургандай, негизги маселе өлкөнүн медициналык кесиптик билим берүүсүн эл аралык конкуренцияга туруштук берүүчү даражага жеткирүү үчүн адистердин кесиптик көндүмдөрүн алар талап кылган деңгээлге чейин көтөрүү зарылдыгы күн тартибинде турган проблемага айланды. Аны өнүккөн өлкөлөр койгон чекке жеткирүү илимий-теориялык жактан маалымат алуу жумуштарын жана дарылоо методикасын белгилүү бир өлчөмдө англис тилине өткөрүү керектигин ачыктап, анын натыйжасында буга чейин окутулуп келе жаткан аталган тилде окутууну жаңы баскычка көтөрүүнү козгоду. Ага дагы бир себеп, англис тилин орто билим берүүнүн бардык түрүндө биринчи класстан бери окутулуп, бирок тилди колдоно билүү деңгээлинде үйрөтө албай келе жатканы болуп эсептелет. Орто мектептеги он бир жылдык мезгил менен караганда англис тилин үйрөнүүгө Кыргызстандык жарандарга көп убакыт берилгенин, бирок ошончо убакытта өздөштүрө албаган тилди тез арада үйрөтүп жиберүү мүмкүн эместиги сөзсүз окутуунун башкача жолдорун издөө зарыл экендигин жогорку окуу жайынын окутуучу-профессорлоруна айдан-ачык түшүндүрүп турат. Демек, англис тилин окутууда адистин кесипкөйлүгүн арттырууга кызмат кылуучу жол-жобону табуу аракети буга чейин натыйжага ээ болбогон татаал процессти талдап түшүнүү жана студенттердин үйрөнүүсүнө тоскоол болгон айрым себептерге баа берүү менен башкача концепцияны кабыл алуу маселеси бар экенин туюндурууда.

Азыр биз эми-эми түшүнүп жаткан мындай маселе бүгүн эле көтөрүлгөн эмес.

Проблеманын актуалдуулугу Кыргызстан эгемендүүлүк алган мезгилден тартып маанилүү орунга көтөрүлсө да, анын коомдук-социалдык кызыкчылыктар менен түздөн-түз байланышы бар экенин эч ким азыркыдай сезген эмес. Көпчүлүк жаранда башка мамлекеттерге чыгуу мүмкүнчүлүктөрү көбөйүп, андагы кесиптештери менен кызматташуу улам жыл өткөн сайын жогорулап, алардан алган маалыматтар аркылуу адистик билимин өркүндөтүүгө мүмкүнчүлүктүн түзүлүшү англис тилине болгон керектөөнү арттыруу менен бирге эл аралык конкуренцияга катышууга ыңгайлуу абал жаратып койду. Өз билимин медицина илимине таандык эл аралык жетишкендиктер менен толуктоо жана анын негизинде жергиликтүү бейтаптар менен чет элдик атуулдарга сапаттуу кызмат көрсөтүп, жакшы маяна алууга болгон коомдук-социалдык кызыкчылыкка байланышкан кырдаалга туура баа берүү шарты бир топ татаалдыктарга ээ болсо, ал биринчи кезекте англис тилинен эмнени кантип окутуу маселесин көтөрөт. Албетте, мындай шартта академиялык билим эмес, анын прикладдык мүнөзү башкы орунга чыгат. Ошол себептен медициналык багытта билим алып жаткан адистердин англис тилине болгон коомдук-социалдык керектөөсү ал тилди өздөштүрүүдөн эмнени талап кылып жаткан болсо, мына ошого басым коюу менен окуу предметинин мазмунун аныктоо проблемасы бардык өлкөлөрдө бирдей жаратканын эске алуу зарылдыгы чыгат. Окуу жана окутуу процесси кайсы жерде болбосун инсанга багытталышы маанилүү орунда тургандыктан, бөлөк мамлекеттердей эле Кыргызстан бул проблемага студенттин социалдык муктаждыгына карап мамиле кылуусу керек. Жарандык коом адамдардын өз ара сый аракети менен пикирлешүүдө бирин экинчиси толук түшүнүүгө ээ болушун камсыздоо максатында студенттерге англис тилин окутуп үйрөтүүдө турмуштук керектөөгө байланышкан коммуникативдик татаалдыктарды жоюу маселесин ырааттуу жөнгө салуу орто мектептен үйрөнгөнүн кесибине ылайык тереңдетүү жагын көтөрөт. Анткени англис тили менен жогорку окуу

жайына келгенден кийин таанышып жатпаган соң, маселе орто мектепте алган билимин кесибине жараша тереңдетип үйрөтүү кызыкчылыгын көздөп, алгач студенттин коомдук-социалдык керектөөсүнө ылайык жалпы медициналык түшүнүктөргө ээ кылуу максатында башталганы менен ал акырындап, ар бир факультеттин профилдик өзгөчөлүгүнө жараша терминдерди, айрым түшүнүктөрдү, өнөкөт оорулардын диагноздорун, дары-дармектердин аталыштарын билүү зарылдыгынан жогорулап, жергиликтүү бейтаптарга чет элден алган маалыматтарын которуп жеткирүү мүмкүнчүлүгүнө ээ болуу касиетин талап кылууда.

Изилдөөнүн методдору. Окуу процессинде англис тили боюнча мындай жөндөмүн көрсөтүү мурда студенттин окуудагы жакшы жетишүүсү же анын тилге болгон жөндөмдүүлүгү катары кабыл алынып келген болсо, бүгүнкү күндө мындай иш билги сапат компетенция катары аныкталып, адистин билим сапатын аныктоочу негизги белгилеринин бири экенин көрсөтүүдө. Ошондуктан өлкөнүн медицина багытындагы бардык кесиптик билим берүүгө максаттанган факультеттерде аталган предмет окутуунун жалпы мүнөзү сакталып турса да, англис тилин үйрөтүүгө карата коюлган талаптар өзгөрүп, окуу материалдарын толук бойдон студенттердин алган адистигине тиешелүү коомдук-социалдык керектөөсүн эске алуу менен силлабустарга жана окуу-методикалык комплекстерге компетенцияларды жайгаштыруу проблемасы көтөрүлгөн. Ырас мындай шартта окуу стандарттары жетечиликке алына турганы бышык, бирок анда жалпы түшүнүктөр менен берилген ойлорду жарандык коомдун жергиликтүү коомдук-социалдык кызыкчылыктарына карай анализ жүргүзүлүп, анан компетенциялардын мазмунун түзүп чыгуу зарыл экендиги улам күн өткөн сайын ачыктала баштады. Бул медициналык кесиптик билим берүүдө жергиликтүү жарандардын коомдук-социалдык керектөөсү менен эсептешүү аркылуу адистин кесипкөйлүгүн аныктоочу критерийлерди ар бир жогорку окуу жайы өзү түзүп чыгуусуна жол ачып, анын негизинде башкалардан айырмаланчу мис-

сиясын коомчулукка түшүндүрүүгө жетишсе, экинчи тарабынан кыргыз жергесинде билим алган медицина кызматкеринин башка өлкөлөргө чыгып иштеп келүүсүнө шарт түзүүчү ортомчулукка ээ болуучу жол-жобону да милдеттүү аткаруу камтып турат. Анткени азыр жогорку окуу жайдын кадырбаркы студенттердин санынан, же борбордо жайгашканынан эмес, анын бүтүрүүчүлөрү кайда жана кантип иштеп жатканына байланыштуу аккредитацияланат. Мунун өзү медициналык кесиптик билим берүүнү жергиликтүү жарандардын коомдук-социалдык керектөөсү менен чектөө туура эместигин ырастайт да, кандай окуу жай болбосун чет өлкөдөгү кесиптештери менен кызматташуусун, студент алмашуу, магистрант жана аспиранттардын биргелешип иштешүүсүн, ошондой эле окумуштуулардын биргелешкен долбоор түзүп, коомдук уюм катары илимий-практикалык изилдөөлөрдү жүргүзүү жумуштарын да окутуп-тарбиялоонун бир пункту экенин айрыкча соңку жылдары талап кылууда. Сыртынан жалпы маселе катары көрүнгөнү менен аккредитациянын мындай критерийлери англис тилин окутууга мурда иштелип чыккан салттуу эрежелерден айырмаланчу жол-жоболор керектигин ачыктап, аталган предметти үйрөтүүнүн өзгөчө мамилесин ар бир адистиктин кесиптик лексикасына жана анын билим экендигин аныктаган инсандын коомдук-социалдык керектөөсүнө жүктөп отурат. Албетте мындай инсандык керектөө тар жана кең мааниде түшүндүрүлүшү зарыл, б.а. тар маанисинде англис тили адистин кесипкөйлүгүн аныктоочу бир критерий катары ошол тилде өз алдынча маалымат алууга жөндөмдүү белгилердин бири гана болсо, кең маанисинде англис тилинде коммуникативдик – тилдик жана кептик компетенциялары толук калыптанган, кесиптик чөйрөдө, ошондой эле бөтөн элдин өкүлдөрү менен пикирлешүүнүн бардык түрүн ишке ашыруучу англис тилинин прикладдык өзгөчө белгилерин мүмкүнчүлүгүнө жараша жеткиликтүү пайдалана алуучу инсандык жана инструменталдык компетенцияларга ээлик кылган адистин элесин берет.

Жыйынтыгы. Ар бир инсандын коомдук-социалдык керектөөсү рыноктук мамилелер аркылуу медицина боюнча кесиптик билим берүүдө толук эске алынышы зарылдыгын өнүккөн өлкөлөр буга чейин эле аныктап, профилдик адистештирүүчү дисциплиналар аны сөзсүз мазмунунда чагылдыруусу маанилүү экенин окуу стандарттарында даана белгилеп өткөн болсо, бейтап менен адистин ортосундагы коммуникативдик байланышты түзүүчү курал катары эсептелинген тилдик жана кептик компетенцияларга негиз болгон тилдердин бири катары англис тилин үйрөтүү жумуштарын түп тамырынан өзгөртүп, предметке жаңыча мамиле кылуу маселеси турат. Аны жарандардын коомдук-социалдык керектөөсүнө ылайыкташтыруу – англис тилиндеги кесиптик лексиканы кыргыз медицинасына жайгаштыруу (1), адистик кесипкөйлүгүн арттырууда азыркы медицина илиминде жүрүп жаткан илимий-теориялык маалыматтарды жеткиликтүү өздөштүрүү (2), инновациялык технологияларды колдонуу көндүмдөрүн өркүндөтүү (3), жаңы ачылыштарды бейтаптын оорудан сакайышы үчүн жогорку чеберчиликте пайдалана билүүсүнө жетишүү (4) жагдайлары англис тилин колдонуу ишмердүүлүгүн сөзсүз талап кылат. Жаңы жогорку кесиптик билим берүүнүн Мамлекеттик билим берүү стандарты студенттерди адистештирүүдө компетенцияларга негиздеп окутуу жумуштарын талап кылып жаткандыктан, аны инсанга багыттап окутуу учурда медицина факультеттеринде англис тилинде билим

берүүнүн мазмунун эки тараптуу, б. а. адистешип жаткан студенттин кесиптик даярдыгын жогорулатуу, чет элдерде болуп жаткан түрдүү медициналык ачылыштарды, илимий-теориялык булактарды англис тилинде окуп үйрөнүүгө шарт түзүү бул предметтин коомдук-социалдык керектөөсүнүн биринчиси болсо, окуу процессин уюштурган программалардын негизинде бейтапка мамиле кылуунун этикетин үйрөтүү зарылдыгы ошол эле керектөөнүн экинчи тарабы болуп саналат.

Адабияттар:

1. Жоошбаев Н.К., Педагогикалык кадрларды даярдоодо мектептик билим берүү менен кесиптик билим берүүнүн байланышы.[Текст]/ Жоошбаев Н. К.,// Кыргыз билим берүү академиясынын кабарлары. Бишкек, 2019.-№2(48).-109-б
2. Бекбоев И. Инсанга багыттап окутуу технологиясынын теориялык жана практикалык маселелери. – Б.: Бийиктик, 2011. – 383 б.
3. Государственный общеобязательный стандарт образования Республики Казахстан. – Алматы, 2009.
4. Делор Ж. Образование: сокровище. – М.: Юнеско, 1996.
5. Жогорку кесиптик билим берүүнүн Мамлекеттик билим берүү стандарты / багыты – Дарылоо иши 560001: Академиялык даражасы: специалист (врач). – Б.: 2015. – 29 б.

Рецензиялаган:
Мамбетакунов У.Э.
педагогика илимдеринин доктору, профессор